

Kwalifikacja pojazdów typu „Meleks” jako pojazdów wolnobieżnych

Pojazdy potocznie nazywane „meleksami” to pojazdy z napędem elektrycznym, których prędkość maksymalna nie przekracza 25 km/h. Pojazdy elektryczne ze względu na konstrukcję są klasyfikowane na ogół do grupy pojazdów wolnobieżnych. Zgodnie z art 2 pkt 34 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 z późn. zm.) pojazd wolnobieżny to pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy, do 25 km/h z wyłączeniem ciągnika rolniczego. W przypadku takich pojazdów nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 58 z późn. zmianami) ponieważ przepisy tej ustawy dotyczą wykonywania krajowego i międzynarodowego transportu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi.

Kwalifikacja pojazdów typu „Meleks” jako pojazdów samochodowych

Pojazdy typu „Melex” są również produkowane w wersjach, które rozwijają prędkość powyżej 25km/h. W konsekwencji taki pojazd należy sklasyfikować jako „pojazd samochodowy” podlegający obowiązkowi rejestracji. Zarejestrowanie takiego pojazdu może nie być możliwe, z tego powodu, że przepisy rejestracyjne nakładają na stronę obowiązek przedłożenia odpowiednich dokumentów, np. świadectwa homologacji typu pojazdu (dokumentu stwierdzającego, że typ pojazdu spełnia odpowiednie wymagania procedury homologacji). Jeżeli pojazd nie może być zarejestrowany wówczas powinien on zostać wyłączony z ruchu lub może być poddany zmianom konstrukcyjnym ograniczającym prędkość. Brak jest podstaw prawnych by organ rejestrujący kierował taki pojazd na przegląd techniczny i w ten sposób weryfikował wprowadzenie zmian redukujących prędkość. „Melex” może nie spełniać warunków technicznych dla „pojazdu wolnobieżnego” także z innych powodów np. braku oświetlenia. W przypadku takich pojazdów mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 58 z późn. zmianami) ponieważ przepisy tej ustawy dotyczą wykonywania krajowego i międzynarodowego transportu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi w szczególności dotyczące **przewozów okazjonalnych**.

Dopuszczenie pojazdów wolnobieżnych typu „Meleks” do ruchu

W związku z tym, że pojazdy wolnobieżne nie podlegają rejestracji dopuszczenie do ruchu po drogach publicznych pojazdów elektrycznych następuje na podstawie dokumentacji wystawionej przez producenta, w której powinny być zawarte dane techniczne pojazdu w tym dopuszczalna ilość miejsc, informacja, że pojazd spełnia odpowiednie warunki techniczne oraz wymagania odnoszące się do bezpieczeństwa przewożonych osób. Taki pojazd powinien spełniać odpowiednie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 951, z późn. zm.). Dopuszczenie do ruchu i przewóz osób pojazdami wolnobieżnymi z napędem elektrycznym regulują, następujące przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym : • art. 71 ust. 1 Dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do ruchu pojazdu wolnobieżnego wchodzącego w skład kolejki turystycznej jest dowód rejestracyjny albo pozwolenie czasowe. • art. 71 ust. 3 Pojazd wolnobieżny jest dopuszczony do ruchu, jeżeli odpowiada warunkom określonym w art. 66 tzn. pojazd wolnobieżny ma być tak zbudowany, wyposażony i utrzymany, aby korzystanie z niego: 1) nie zagrażało bezpieczeństwu osób nim jadących lub innych uczestników ruchu, nie naruszało porządku ruchu na drodze i nie narażało kogokolwiek na szkodę; 2) nie zakłócało spokoju publicznego przez powodowanie hałasu przekraczającego poziom określony w przepisach szczegółowych; 3) nie powodowało wydzielania szkodliwych substancji w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach szczegółowych; 4) nie powodowało niszczenia drogi; 5) zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy oraz łatwe, wygodne i pewne posługiwanie się urządzeniami do kierowania, hamowania, sygnalizacji i oświetlenia drogi przy równoczesnym jej obserwowaniu; 6) nie powodowało zakłóceń radioelektrycznych w stopniu przekraczającym wielkości określone w przepisach

szczegółowych.

Pojazd wolnobieżny powinien posiadać nadaną przez producenta, z zastrzeżeniem cechę identyfikacyjną numer VIN albo numer nadwozia, podwozia lub ramy. Cechy identyfikacyjne nadaje i umieszcza producent. Zabrania się: 1) umieszczania wewnątrz i zewnątrz pojazdu wystających spiczastych albo ostrych części lub przedmiotów, które mogą spowodować uszkodzenie ciała osób jadących w pojeździe lub innych uczestników ruchu; 1a) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego lub negatywnie wpływa na środowisko; 2) stosowania w pojeździe przedmiotów wyposażenia i części nieodpowiadających warunkom określonym w przepisach szczegółowych; 3) umieszczania w pojeździe lub na nim urządzeń stanowiących obowiązkowe wyposażenie pojazdu uprzywilejowanego, wysyłających sygnały świetlne w postaci niebieskich lub czerwonych świateł błyskowych albo sygnał dźwiękowy o zmiennym tonie; 4) wyposażania pojazdu w urządzenie informujące o działaniu sprzętu kontrolno-pomiarowego używanego przez organy kontroli ruchu drogowego lub działanie to zakłócające albo przewożenia w pojeździe takiego urządzenia w stanie wskazującym na gotowość jego użycia; 5) wymiany nadwozia pojazdu posiadającego cechy identyfikacyjne, 6) dokonywania zmian konstrukcyjnych zmieniających rodzaj pojazdu, z wyjątkiem: a) pojazdu, na którego typ zostało wydane świadectwo homologacji typu lub inny równoważny dokument, o którym mowa w art. 70j ust. 1, art. 70k ust. 1, art. 70o ust. 1, art. 70zo ust. 1, art. 70zp ust. 1 albo art. 70zu ust. 1, b) pojazdu, w którym zmian konstrukcyjnych dokonał przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w tym zakresie.

- art. 63 ust. 1 Przewóz osób może odbywać się tylko pojazdem do tego przeznaczonym lub przystosowanym. Liczba przewożonych osób nie może przekraczać liczby miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym. W pojeździe nie podlegającym rejestracji liczba przewożonych osób wynika z konstrukcyjnego przeznaczenia pojazdu.

Oznakowanie pojazdów wolnobieżnych

Pojazd wolnobieżny powinien być oznakowany trójkątną tablią, wyróżniającą (tablica wyróżniająca nie wymaga się, jeżeli pojazd wchodzi w skład zespołu i nie jest w nim ostatnim pojazdem). Tablica wyróżniająca powinna być umieszczona z tyłu pojazdu prostopadle i symetrycznie do jego osi podłużnej oraz prostopadle do powierzchni jezdni. Dopuszcza się umieszczenie tablicy po lewej stronie pojazdu, z zachowaniem pozostałych warunków. Pojazd wolnobieżny powinien być wyposażony także w tabliczkę o wymiarach nie mniejszych niż 25*15 cm umieszczoną na prawym boku pojazdu, podającą imię i nazwisko (nazwę) właściciela pojazdu oraz jego adres. Jeżeli jeden właściciel posiada kilka pojazdów, na tabliczce należy dodatkowo umieścić numer kolejny pojazdu.

Badania techniczne pojazdów wolnobieżnych

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym „Właściciel ... pojazdu wolnobieżnego wchodzącego w skład kolejki turystycznej ... jest obowiązany przedstawiać go do badania technicznego,..”. Z powołanego przepisu wynika, że okresowym badaniom technicznym podlegają pojazdy elektryczne poruszające się po drogach publicznych z przyczepami (jako kolejka turystyczna), natomiast pojazdy wolnobieżne (w tym pojazdy elektryczne przystosowane do przewozu osób) bez przyczep nie mogą być traktowane jak kolejki turystyczne i wobec tego nie podlegają okresowym badaniom technicznym.

Obowiązkowe ubezpieczenie OC pojazdów wolnobieżnych Zgodnie z Art.23 ust.2 Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 473 z późn.zm.) 2. przepisy

dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych stosuje się także do posiadacza lub kierującego pojazdem wolnobieżnym, od chwili wprowadzenia tego pojazdu do ruchu. Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy, posiadacz takiego pojazdu zobowiązany jest do zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC przed wprowadzeniem pojazdu do ruchu. Posiadacz pojazdów wolnobieżnych, zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy może zawrzeć umowę ubezpieczenia OC na czas krótszy niż 12 miesięcy, jednak nie mniejszy niż 3 miesiące. Jest to tzw. umowa ubezpieczenia krótkoterminowego.

Wymagania w stosunku do kierowców

Wymagania w stosunku do kierujących tego typu pojazdami określone są w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 978 z późn. zm.). Zgodnie z art. 6 ust.3 pkt 1 i 2 ww. ustawy, prawo jazdy kategorii. B, C1, C, D1 i D uprawnia do kierowania pojazdem wolnobieżnym. Kierujący pojazdem wolnobieżnym z napędem elektrycznym nie podlegają również okresowym badaniom lekarskim i psychologicznym wymaganych dla kierowców wykonujących transport drogowy. Kwestii dotyczących przewożenia osób pojazdami wolnobieżnymi z silnikiem elektrycznym nie reguluje również obowiązująca Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.238 z późn. zm). Nie istnieją zatem podstawy prawne wynikające z ww. ustawy, które mogą mieć zastosowanie przy świadczeniu tego typu usług.

Ewidencjonowanie usług

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Gospodarki przedsiębiorcy świadczący usługi turystyczne pojazdami wolnobieżnymi z silnikiem elektrycznym jako przeważającą działalność gospodarczą mają wpisany kod PKD 49.39.Z - „Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany”

Uprawnienia kontrolne w ruchu drogowym pojazdów wolnobieżnych

W sprawie egzekucji przepisów w stosunku do pojazdów wolnobieżnych jedynymi organami uprawnionymi do ich stosowania są Straż Miejska (w ograniczonym zakresie) i Policja Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 z późn.zm.). statuuje uprawnienia kontroli ruchu drogowego dla Policji oraz innych organów (art. 129 - art. 131). Do zadań Policji należy m.in. czuwanie nad bezpieczeństwem i porządkiem ruchu na drogach, kierowanie ruchem i jego kontrolowanie, sprawdzanie dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem oraz sprawdzanie stanu technicznego. Uprawnienia kontrolne przysługują także inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego. Dotyczą one m.in. przypadków: uzasadnionego podejrzenia, że kierujący pojazdem jest w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu albo środka działającego podobnie do alkoholu, naruszenia przepisów mchu drogowego w przypadku zarejestrowania tego naruszenia przy użyciu przyrządów kontrolno-pomiarowych (przenośnych albo zainstalowanych w pojeździe), rażącego naruszenia przepisów mchu drogowego lub spowodowania zagrożenia jego bezpieczeństwa. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w ww. zakresie, inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego przysługuje szereg uprawnień Policji w tym m.in. sprawdzanie stanu technicznego pojazdu Kolejnym podmiotem posiadającym uprawnienia kontrolne jest Straż Miejska. Kontrola kierujących pojazdami z silnikiem elektrycznym wykonujących przewozy turystyczne odbywa się w oparciu o art. 129b Ustawy prawo o ruchu drogowy m, gdzie ujęty został zakres dopuszczalnej kontroli ruchu wykonywanej przez strażników miejskich. Zakres kontroli obejmuje m.in kierującego pojazdem nie stosującego się do zakazu ruchu w obu kierunkach, naruszającego przepisy ruchu drogowego w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego. Uprawnienia kontrolne odnoszą się także do uczestników ruchu naruszających przepisy o zatrzymywaniu lub postoju pojazdów Przy okazji takiej kontroli strażnicy

uprawnieni są do kontroli dokumentów wymaganych podczas kierowania w/w pojazdami, tj. uprawnienia do kierowania pojazdem i dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. W ramach wykonywania kontroli strażnicy są upoważnieni do legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń, co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu. Wykaz wykroczeń, za które strażnicy są uprawnieni do nakładania grzywien w zakresie upoważnienia do kontroli ruchu drogowego, zamieszczony jest w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz.U. z 2003 r. Nr 208. poz. 2026, ze zm.). Przywołane rozporządzenie umożliwia ustanowienie w aktach prawa miejscowego przepisów porządkowych w zakresie zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, których naruszenie zagrożone jest karą grzywny Z uwagi na powyższe uregulowania ustawowe nie jest możliwe poszerzenie uprawnień do kontroli ruchu drogowego w drodze prawa miejscowego.

Kontrola ruchu drogowego może też być wykonywana przez osoby działające w imieniu zarządcy drogi, w obecności funkcjonariusza Policji lub inspektora Inspekcji Transportu Drogowego w stosunku do pojazdów w zakresie przestrzegania przepisów o wymiarach, masie lub nacisku osi powodujących uszkodzenie lub mszczenie drogi oraz zanieczyszczających lub zaśmiecających drogę. Organizację, szczegółowe warunki i sposób wykonywania kontroli ruchu drogowego określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz.U. z 2008 r. Nr 132, poz. 841, z późn. zm.).

Opodatkowanie podatkiem akcyzowym pojazdów typu Meleks

Opodatkowaniu akcyzą podlegają pozostałe pojazdy mechaniczne objęte pozycją CN 8703 przeznaczone zasadniczo do przewozu osób (inne niż uwzględnione w pozycji CN 8702) z wyjątkiem pojazdów o kodzie CN 8703 10 18 (trójkołowe pojazdy mechaniczne z napędem elektrycznym).

From:
<http://wiki.leba.eu/> - Wiki Łeba

Permanent link:
http://wiki.leba.eu/infrastruktura/przepisy_regulujace_dzialalnosc_wykonywana_pojazdami_typu_melex

Last update: 2019/02/12 15:33

